19603 - 19604+
SÜRELİDİR
19605+
19606+
19607 -

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.007/00. 159
KONU : Yazılı Soru Önergeleri

25.1.2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 18.12.2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-28016 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde Bakanlığıma gönderilen Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR (4 adet) ve Aydın Milletvekili Sayın Özlem ÇERÇİOĞLU'na ait yazılı soru önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:
Gereği :
- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 5 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :
- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 5 Yazı

Devlet Bakanlıkları B Blok Zemin Kat No:37 Başbakanlık Merkez Bina 06100 ANKARA Ayrıntılı Bilgi İçin İrtibat Mercan ÇELİKCİ
Telefon : (0312) 413 72 63 Faks : (0312) 417 39 87 E-posta: mcelikci@shcek.gov.tr

7/19604

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF.DR.N.GAYE ERBATUR'UN 7/19604 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR

Türkiye Çocuk hakları konusunda son derece yetersiz bir durumda bulunmaktadır. Sorunlar üzerinde çözüm üretmekten de uzak noktada bulunduğumuz konunun uzmanları tarafından dile getirilmektedir. Uzmanlar, Türkiye'nin çocuk hakları konusunda yapması gerekenleri aile, sağlık, göç, işsizlik, yoksulluk, şiddet, eğitim, güç koşullardaki çocuklar, korunmaya muhtaç çocuklar, engelli çocuklar, çalıştırılan çocuklar, sokağa itilen çocuklar, yargılama sürecindeki çocuklar, çocuk ihmali ve istismarı, çocuk hakları, medya ve çocuk konuları başlıkları altında belirlenmişlerdir. Bu kapsamda, korunmaya muhtaç çocuklarla ilgili olarak;

SORULAR :

1) **Koruyucu aile modeli ve evlat edinme uygulamasının yaygınlaştırması için proje geliştirilecek midir?**
2) **Korumaya muhtaç çocukların kurum bakımı için yeni bir yapılanmaya gidilecek midir?**
3) **Aile destek mekanizmaları, koruma sistemine dahil edilecek midir?**

CEVAPLAR :

Hükümet olarak Anayasamızın sosyal devlet ilkesini tüm vatandaşlar için hayata geçirmek, insani değerleri korumak, birçok sosyal sorunun hem kaynağı hem de çözüm adresi olan toplumun en temel birimi olan aileyi güçlendirmek gibi temel hedeflerden yola çıkarak sosyal hizmet kuruluşlarını ve sosyal politikalarının günün koşullarına göre kendini yenileyebilecek sürdürülebilir bir sistem olarak yeniden yapılandırılması sürecinde önemli bir yol almış bulunuyoruz.

Bu kapsamda Bakanlığıma bağlı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu değişen koşullar ve çağdaş ülkelerdeki gelişmeler ışığında yeni bir yönetim anlayışı ve yeni bir sistemle yapılandırılması sürecinde gerçekleştirilen en önemli değişiklikle hizmet önceliklerinin yeniden belirlenmesi ve kurum bakımının ilk seçenek olmaktan çıkarılarak son seçeneğe indirgenmesidir.

Bir çocuğun yetişmesinde en iyi bakım modelinin aile ortamı olduğu düşüncesinden hareketle salt ekonomik gerekçelerden dolayı korunma altın alınan çocukların ailelerine dönüşüne imkan tanıyacak düzeyde maddi destek sağlanmıştır. 2005 yılı Nisan ayında ailelere yapılacak nakdi yardım miktarının % 100 artırılmasıyla giyim, kırtasiye vb. ayni yardımlarla birlikte bugün bu yardım tutarı 325 YTL'ye ulaşmaktadır.

Söz konusu uygulamalarda sağlanan başarı sonucu kuruluş bakımında olan 4.484 çocuğumuz ailelerine kavuşturulmuştur. Bir taraftan kurum bakımı altındaki çocukların sayısı azalırken, diğer yandan çocuklarımızın aile ortamında ekonomik nedenlerle kopuşları engellenmiştir.

Korunma altında bulunan çocuklarımıza verilen bir başka bakım modeli ise evlat edinme hizmetidir. Söz konusu bakım hizmetinden yer yıl yaklaşık 600 çocuğumuz faydalandırılmaktadır.

Yurt ve yuvalarımızın fiziki mekanlarını koğuş tipinden oda sistemine dönüştürülmesi için kapasiteleri azaltılarak yatakhanede kalan çocuk sayısı 10-15'den 2-8'e düşürülmüştür.

Kuruluşlarımızda korunma altında olan çocuklarımızın aile ortamına yakın koşullarda, sevgi ve şefkat anlayışı içinde, insan onuruna yakışır binalarda bakımlarının sağlanmasına da aileye dönüş projesi kadar önem verilmektedir.

Hizmet önceliklerimizin başında ailenin güçlendirilmesi, ailenin desteklenmesi, "Aileye Dönüş Projesi", "Koruyucu Aile Uygulaması", evlat edindirme gelmekle beraber çeşitli nedenlerle bu hizmetlerden yararlanması mümkün olmayan çocuklarımızın koğuş sistemi ve toplu yaşamın getirdiği olumsuzluklara maruz kalmaması ve yaşamlarını bir aile ortamında sürdürebilmeleri için en fazla 10-12 çocuğumuzun barınacağı Sevgi Evleri Projesine hız verilmiştir.

Bu kapsamda valiliklerle, yerel yönetimlerle, sivil toplum örgütleri ve hayır severlerle yapılan işbirliği sonucunda, ülke genelinde 21 Sevgi Evinin inşaatı tamamlanmış, 120 Sevgi Evinin inşaatına başlanmış, 160 Sevgi Evinin ise yapımıyla ilgili ihale ve proje çalışmaları devam etmektedir.

Aile birliğini koruma esasından hareketle 2005 yılından bugüne toplam 14.447 çocuğumuzun koruma kararı alınmadan ailesi veya yakınları yanında desteklenmesi de çocuklarımız ve toplum adına kaydedilen bir diğer önemli kazanımdır.

Ülkemizdin de taraf olduğu Çocuk Hakları Sözleşmesinde de çocuğun öncelikle aile yanında bakımı, bu mümkün olmadığı takdirde uygun bir aile yaşamı içinde hayatını sürdürmesi ve gelişmesi öngörülmektedir. Bu kapsamda, ülkemizde korunma altındaki çocuklarımızın ancak % 4'ünün koruyucu aile yanında bakılmakta olduğu gerçeğinden hareketle Koruyucu Aile Bakım Modelinin yaygınlaştırılması için yapılan yönetmelik değişikliği tamamlanarak 30 Aralık 2006 tarih ve 26392 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Koruyucu aile uygulamasını yaygınlaştırmak üzere daha önce koruyucu ailelere ödenen aylık tutar yaş ve öğrenim durumuna göre 104-267 YTL oranında değişmekteyken yeni yönetmelikle bu tutar 230-700 YTL'ye çıkarılmıştır. Halen koruyucu aile yanında bakılan çocuk sayısı 803'tür.

Profesyonel koruyucu aileye yönelik çalışmalara ağırlık verilecektir. İlk etapta koruyucu aile uygulaması ile 3.000 çocuğun bu hizmetten yararlandırılmasını hedeflemiş bulunuyoruz.

Önümüzdeki beş yıl içinde kurum bakımındaki çocuklarımızın % 40'ının aile ortamına kavuşturulması hedeflenmiştir.

7/19604

Sosyal hizmet çalışanlarının, özellikle çocuklarımızla birebir iletişim içerisinde bulunan annelerimizin bilinçli ve donanımlı olması gerçeğinden hareketle personel eğitimine hız verilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı ile Kurumumuz arasında Eğitimde İşbirliği Protokolü yapılarak kuruluşlarımızda istihdam edeceğimiz ve şu an çalışan personelimizin Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Kız Meslek Lisesinde görevli eğitimciler tarafından eğitilmeleri sağlanmaktadır.

Ayrıca çocuklarımızla birebir çalışan ve aynı zamanda olumlu bir model olabilecek durumda olan personelimizin çalışma koşullarında iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır. Bu çerçevede özellikle 0-6 yaş çocuk yuvalarımızda 6-8 çocuğa bir bakım elemanı, 7-12 yaş çocuk yuvalarımızda ise 10-12 çocuğa bir bakım elemanı düşecek şekilde yeni düzenlemeler yapılmaktadır. Bu düzenleme sonucunda çocuklarla bire bir daha fazla zaman ayrılacak olup, sosyalleşmelerinde olumlu gelişmeler olacaktır.

Çocuk yuvalarımızda kalan çocuklarımızın yoğun olarak bire bir ilgi ve sevgiye ihtiyaç duymaları nedeniyle, kuruluşlarımızda gönüllü çalışmalara hız verilerek bu yoksunluk giderilmeye çalışılmaktadır. Bu kapsamda üniversiteler, kamu yararına çalışan dernekler ve çeşitli sivil toplum örgütleriyle işbirliği projeleri hazırlanmış olup, imzalanan protokollerle çocuklarımızın daha iyi şartlarda yetiştirilmeleri için uygun ortamlar yaratılmaya çalışılmaktadır.

Genel Müdürlüğümüz tarafından korunmaya muhtaç çocuklarımızın topluma sağlıklı bireyler olarak yetiştirilmeleri konusunda çalışmalar sürdürülürken, hizmetin iyileştirilmesinin yanı sıra geliştirilmesine yönelik çok sayıda projelendirme çalışması da yapılmaktadır. Bu projelendirme çalışmalarında sivil toplum örgütlerinin desteği alınarak, Kurumun toplumla iç içe ortak hareket etmesi, diğer sektörlerin de desteğinin alınarak çocuklarımıza götürülecek hizmet kalitesi arttırılmaya çalışılmaktadır.

Kurumumuzda mevcut sistemde her aşamada aile destek mekanizmaları koruma sistemi içerisinde yer almaktadır. Çocuklar korunma altına alınmadan önce sosyal inceleme yapılmakta olup, inceleme sonucuna göre çocuğa uygun hizmet modeli belirlenmektedir. Bu kapsamda; ailelere ayni nakdi yardım, rehberlik ve danışmanlık vb hizmetler verilmekte olup, çocuk için en son çare olarak kuruluş bakımı modeli düşünülmektedir.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı